

نه ساخيا زهرگى

د. ناشتې عبدالحميد

زهرک دياربونا رهنګه کي زهره ل سهر پيست و چاف و نه زمان و به ته نيت ژنافا د بيت له شي.

نه و رهنګي زهر په پيدا د بيت ژ نه گه را کومبونا بويغا (بيلروپين) دناؤ خونيني دا، نهؤ بويغا ژ شکه ستا سوز خروکيت خونيني نه انجام ددهت.

دهمي دريهک ب جهه کي له شي مروفي دکه فيت دي بينين کو رهنګي پيستي چنه د چاره کا خو گهوري، سوز بو

بنه فشي بو پرته قالي بو زهری، نهؤ رهنګي دوماهي ژ بويغا (بيلروپين) په پيدا د بيت.

ههر روژ ۱٪ ژ سوز خروکيت خونينا مروفي دهينه شکاندن و هنده کيت نوي ل شويانا وان به ره هؤ دبن بيت

شکه ستی ل ناف که زه بي (کبد) دهينه شهجه ماندن و بويغا نافبري ژي نه انجام ددهت، پراپنا قي بويغا ب ريکا

زهردافي و پاشي رويفيکان دگه ل پيساتبي دهينه دهرتخستن ژ له شي.

دوو نه گه ريت سهره کي هغه ژ بو په پيدا بونا زهرکي ل مروفي:

۱- هه که که زه ب نه شيا همي بويغا ژ له شي شهجه مينيت ژيه ر نيکسه ر ژنده شکه ستا سوز خروکان، يان نه ساخيونا

خانه بيت که زه بي وه هودانا که زه بي ي فايروسي (التهاب الکبد الفايروسي).

۲- هه که که زه ب نه شيا همي بويغا ب ريکا زهردافي و پاشي رويفيکان ژ له شي دهرتخست، بو نمونه هه بونا

به ارکان د زرافي دا يان د که رخت زهردافي دا.

به هرا هرا مه زن ژ په پلوژانکان (بجويکيت ژنوي بويي) توشي زهرکي دبن ل حهفتيا نيکي ژ دايکوني، بوچي؟

چنکو دهمي بجويک د رکن دويکا خودا ل دهور و به ره کي کيم نوکسجين دا دژيت، له وما پيدفي هه ژماره کا مه زن ژ

سوز خروکيت خونيني به، اداکو نوکسجيني پيدفي ب گه ميته شاننه بيت له شي وي، هه کو نه و بجويک ژ دايک بو نه و

ب خو نوکسجيني ژناؤ باي د هه لکيتشيت و پيدفي وي ب سوز خروکان کيم دبيت، له و ژي هه ژماره ک ژ وان سوز

خروکان دهينه شکاندن ل خالخالکي و ل که زه بي، که زه با بجويکي و رويفيکيت وي ل ده ستپکي ب ته فافي نه

هه ژماره کا مه زن ژ سوز خروکان دهينه شکاندن.

* گرتنا که رخت زهردافي ژيه ر به ره کي يان گرتي کي دريکا وان دا.

* هنده ک دهرمان چاران زهرکي په پيدا دکه، بو نمونه (هورموني تيستوستيرون و لارجاکتيل).

* نه ساخيا که زه بي ژ نه گه را ژنده شه خوارنا مه يي.

* په نجه شي را شلافي (په نكرياسي).

* داؤ داقبونا که ناليت زهردافي ژ نه گه رکا نه نياس.

* کولبونا که زه بي ژ نه گه را شاشييت ده زگه ي به رگريا له شي (جهاز الغناح).

دهست نيشانکرن:

* پشکينا خونيني ژبو زانينا ناستي بيلروپيني دناؤ خونيني دا، يا سروشتي دکه فيت دنافه را ۱،۲-۱،۳، ۱۰۰/ملم

دا.

* پشکينا کاريت که زه بي،

* پشکينا پتکها تيت خونيني،

* سونه ري زکي،

* پشکينا پارچه کا بجويک ژ که زه بي ل ژيه ر مايکروسکوپي.

* پشکينا ميز و پيساتيا نه ساخي، چاره کرن:

دده ته دويف نه گه را نه ساخي، هه رگا فا نه گه ر هاته نياسين دفيت زويترين دم به يته

چاره کرن، گه ر نه دبيت نه ساخ ب که فيت د کراسه کي کرنت دا.

گه شتته، له وما بويغا بيلروپين دناؤ خونينا وي دا خرغه دبيت و رهنګي پيست و چاقت وي زهر دبن، نه هه

کاردانه کا خورپسته (سروشتي به) ب به رجه کي ناستي بيلروپيني دناؤ خونيني دا گه لک ژنده نه بيت، هه که دوپر

نينه زاروک توشي ناريتشه بيت مه زن بيت، نه خاسم ل مه زي.

نه ساخيا زهرکي په پيدا دبيت ژيه ر کومه کا نه گه ران، وه ک:

* نه گونجينا خونينا دايکي و بجويکي نوي (بي دووي نه بي نه خري)، يان نه گونجينا خونينا بي شکه ره کي و

وه رگره کي.

* هنده ک نه ساخييت خونيني، وه ک تالاسيميا و کيم خونينا شالوکی (سوز خروک وه ک شالوکی خويا دبن).

* نه ساخييت که زه بي، وه ک هودانا که زه بي با فايروسي کو گه لک جوژن (A, B, C, D, E, F)، شه ما بونا وي،

په نجه شي را وي، هنده ک دهرمان... هتد.

* هنده ک نه ساخييت بابکي (وراپي) کو ژ کيماسيا هنده ک نه زمان روي ددهن.

* نه ساخييت وه ک مه لاريا ژيه ر کو

